

Kanadský Slovák

ZA BOHA A NÁROD

The Canadian Slovak

FOR GOD AND NATION

Volume - ročník 75. číslo 22

18. november 2017

Cena / Price: \$1.75

LET'S SHOW OUR SUPPORT FOR KANADSKY SLOVAK

by

M. Mark Stolarik, President
Canadian Slovak League

Dear Readers and dear Members of the Canadian Slovak League:

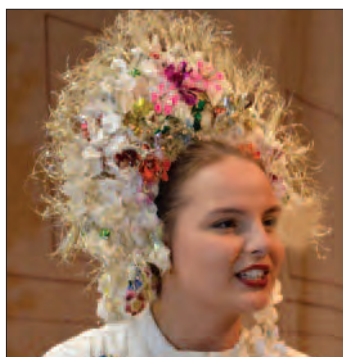
Christmas is fast approaching and it is once again time to send a generous gift in support of *Kanadský Slovák*. This is the only surviving Slovak bi-weekly in Canada. It is our "calling card" to Canadian society. Without this newspaper we would disappear from the notice of government officials and the wider public. We would become anonymous. That would be a real shame, because *Kanadský Slovák*, and its editor Julo Behul, have won various awards as the best ethnic newspaper in Canada.

It is published in both Slovak and English and has news and views in both languages.

It has something for everyone. Therefore, if you have not yet subscribed, please do so. Also, please consider making a special donation, whether under the Christmas Tree, or as an advertisement for your CSL Branch, your business or your family.

You may also wish to consider taking out a subscription for a special member of your family, or friend, who cannot afford to do so, but would love to get the newspaper.

So, let's send a generous gift in support of *Kanadský Slovák* for the forthcoming Christmas issue. I have already sent in my gift and hope that you will do so as well.

**It was
amazing!**

Page 8

"Svadba"
strana 7

V predstihu Vianoc

Už iba niekoľko vydaní Kanadského Slováka nás delí od vianočného čísla, ktoré nám oznámi, že Vianoce sú pred dverami. A keď už príde tá očakávaná chvíľa, iste spomalíme, zasadneme k štedrej večeri a povieme si Veselé Vianoce - Merry Christmas. A poniektorí si spomenieme na tých, ktorých by sme chceli mať pri sebe, no z rôznych dôvodov to nie je možné. No kdesi tam, v hĺbke srdca, budú zaiste s nami. K týmto myšlienkam prichádzame už teraz, kým ešte nenastal hektický čas nákupov, stretnutí a plánovania sviatkov.

A v tomto "predstihu" si mnohí z vás možno spomenú, že aj naše spoločné noviny bývajú súčasťou vianočných sviatkov. A podotknú tiež, že bez štedrosti čitateľov - bez vašej štedrosti - by to sice stále boli naše noviny, ale bez sviatočného šatu, na ktorý ste zvyknutí. Treba taktiež zopakovať, že nežobreme, ale pravdivo, ako každoročne aj teraz, pripomíname, že sme jedny z veľmi mála etnických novín, ktoré aj napriek snahám

neprajníkom stále vychádzajú a kráčajú naďalej svojou cestou. A to práve zásluhou vás, ktorí nielen počas kalendárneho roka, ale hlavne teraz, v predvianočnom čase, prejavia svoju štedrosť. Vďaka nej sa môžeme spoločne tešiť z pravého významu Vianoc aj prostredníctvom týchto novín.

Niektorí, ktorých mená sme dlhoročne poznali, z rôznych dôvodov už nemôžu pozdraviť svojich priateľov formou zverejnených blahoželaní. Podaktorí už zatvorili knihu svojho života. Ale v našich myšliach budú stále s nami. Už tradične, iba kto môže alebo má záujem, umožní cez osobné vinšovanie alebo svojim darom pod náš Vianočný stromček vydanie už roky klasického vianočného Kanadského Slováka.

Ďakujeme, vopred **ĎAKUJEME!**

Survey: Slovaks are most afraid of terrorism, social inequality and quality of schools

Slovaks are mostly fearful of threats of terrorism, the deepening of social differences in

society and also the stagnation and decline of Slovak education. This stems from a representative survey carried out by the Institute for Public Affairs (IVO), a Bratislava based think tank. In addition to "domestic threats," Slovaks also fear developments occurring beyond the borders. "A possible weakening of the European Union (EU) was a concern for 52 percent of respondents, 47 percent of them mentioned the risk in the ongoing conflict between Russia and Ukraine and 41 percent that one of the disinformation campaigns being led by Russia against the West," said sociologist Zora Bútorová from the Institute for Public Affairs. She added that there were no significant differences in responses in the survey, depending on the gender,

the age, education, or residence of the respondents. "These views are evenly distributed throughout the spectrum of people addressed," she said. However, when it comes to sympathy for political parties, the level of concern about the possible weakening of the EU was differentiated.

"For example, the majority of supporters of the parties Freedom and Solidarity, OĽaNO, the Slovak National Party, Most-Híd and Sme Rodina saw the weakening of the EU as a threat to Slovakia, but only half of Smer-SD and Christian Democrats' fans had said the same. The least concerned were the far-right supporters," said Bútorová. The survey was conducted in mid-September.

Kanadský Slovák

The Canadian Slovak

Visit our website at

Navštívte našu internetovú stránku na
www.kanadskyslovak.ca

Published every bi-weekly Saturday
(24 times a year)

Vychádza každú dvojtýždňovú sobotu
(24-krát do roka)

The newspaper is published with the financial support through grants from the Office for Slovaks Living Abroad (www.uszz.sk) in the Slovak Republic and from the Canada Periodical Fund – Aid to Publishers from the Department of Canadian Heritage.

Tieto noviny vychádzajú

S finančnou podporou

**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

(www.uszz.sk) na Slovensku a z Kanadského fondu pre periodiká - podpora vydavateľom z ministerstva Kanadského dedičstva.

www.uszz.sk

- Informácia a žiadosť o osvedčenie Slováka žijúceho v zahraničí
- Adresár krajanských spolkov
- Dotácie

Office for Slovaks Living Abroad

- Information and application for certificate issued to a Slovak living abroad
- Directory of expatriate associations
- Grants

Subscription rates in Canada \$75, United States \$100 and other countries \$140. Please mail your cheque to the editorial office.

Predplatné pre Kanadu \$75, do Spojených štátov \$100 a do ostatných krajín \$140. Šeky na predplatné posielajte na adresu redakcie.

Editorial Office - Adresa redakcie

259 Traders Blvd. East, Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5
Telephone – Telefón 905-507-8004

Julius Behul

Editor-in-Chief

Šéfredaktor

editor@kanadskyslovak.ca

Stanislav J. Kirschbaum

Chairperson, Editorial Committee
predseda Redakčného výboru
stankosk@glendon.yorku.ca

The Editorial Staff reserves the right to edit, shorten, correct, or not publish contributions of stories or photographs. Unsigned articles will NOT be published. Articles and photographs sent by regular mail will not be returned.

Redakcia si vyhradzuje právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, alebo aj neuverejniť. Nepodpísané príspevky neuverejňujeme. Rukopisy a fotografie poslané poštou nevraciamy.

Canadian Slovak League

Kanadská slovenská liga

Head Office - Hlavný úrad
259 Traders Blvd. East , Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5

M. Mark Stolarik

President/predseda
stolarik@uottawa.ca

Orest John Derewlany

8. apríl 1940, Leamington

13. október 2017, Toronto

Po dlhej chorobe sa rozlúčil so svojim pozemským životom John Derewlany. Vzdelaný

intelektuál, učiteľ, ktorý vstúpil svojim žiakom náuku fyziky, vedu, ktorú mal v sebe hlboko zakorenenú.

Dňa 18. novembra 1978 spečatil svoj osud so Slovenkou Justínou, (rod. Kosorinovou) v ktorej láske a starostlivosti žil až do posledných dní svojho života. S ňou zdieľajú jej blízki a priatelia smútok nad odchodom muža, ktorého Všemohúci povolal z dlhšej bolestnej cesty.

Pani Justíne vyslovujeme úprimnú sústrasť a v modlitbe Božiu milosť pre jej Johna Derewlanyho.

R.I.P.

VRBENSKY- PLUTINO, CHRISTINE

May 27, 1964

Nov. 4, 1991

VRBENSKY-PLUTINO, CHRISTINE

May 27, 1964 - Nov. 4, 1991

Our Precious daughter, you are always in our hearts and thoughts. You are a special gift from God and we are so grateful for having you in our life and in our family. When we lose a child, we must reaffirm our connection with God.

Once we are able to feel God's presence, we know that we have His help to move forward beyond the grief and learn to live and love again. Until we meet again, Dusha moja, we love you and miss you very much.

Your family

Mom&Dad, Helen & Tony, Tony jr., Angie Chelsea Billy, Michael, Cindy, John, Mark, Amanda Steven, Caroline, Nicholas, Christine Tommy and Michael Vrbensky.

Bless my friends and relatives and my friends at the OPP and give their spirit your peace and mercy.

Unique investment opportunity in Slovakia!

Nearly 3000 square metres of quality land for sale in Dolný Smokovec.

For more information call Marta at

011 421 904570864 or 011 421 2 43332441

Price negotiable. Will respond to all serious offers.

Unikátna možnosť investície na Slovensku!

Približne 3000 metrov štvorcových kvalitného pozemku v Dolnom Smokovci.

Pre bližšie informácie volajte Martu na

011 421 904 570864 alebo 011 421 2 4333 2441

Cena podľa dohody. Odpovieme na každú serióznu ponuku.

PAINTERS WITH EXPERIENCE

NEEDED FOR
INTERIOR
AND
EXTERIOR
SUBDIVISION WORK.
TOOLS, CAR & SIN REQUIRED.

**CALL 905-814-8629
MON-FRI 7AM-5PM.**

KTO A KDE

Sts. Cyril and Methodius Parish

5255 Thornwood Dr., Mississauga, ON
L4Z 3J3 905-712-1200 Fax: 905-712-0974
e-mail: office@slovakparish.ca
web site: www.slovakparish.ca

Slovenský evanjelický kostol

augsburského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., **Toronto, Ont.** M6H 2H8 Ont. Tel.: (416) 658-9793

Gréckokatolícky katedrálny chrám Narodenia Presvätej Bohorodičky

257 Shaw Street **Toronto**, Ontario, M6J 2W7
tel.: 416-531-4836 cell.: 416-738-6880
(Rev. Marek Novický)
email: rev.marek@yahoo.ca
web site: www.slovakeparchy.ca

Assumption Slovak Catholic Byzantine Church

1406 Barton St. East, **Hamilton, On.**, L8H 2W5
Tel. 905 544-9166, www.church.assumptionslovakhall.ca

Rímsko-katolícky kostol sv.Cyrila a Metoda,

1532 Alexeis Rd.**Windsor, Ontario.** N8Y 4P2,
tel: (519) 945-7063, Fax: (519) 945-0866

Slovenské evanjelické služby Božie v kostole Sv. Lukáša,

3200 Bayview Avenue, **Toronto**, M2M 3R7.
Rev. Dusan Toth, D.D. Tel.:416-2218900,
e-mail cosloffice@sympatico.ca

St. Michael's Slovak Byzantine Catholic Church

2120 Byng Rd. (Walker/Tecumseh) **Windsor' Ontario'**
N8W 3E2
Phone/Fax: (519) 258-4829

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda

204 Park St. North **Hamilton, Ont.**
(905) 529-6674 www.slovakchurch.com

Cathedral Mission of the Transfiguration

15 Church Lane **Thornhill, ON**
L3T 2G4 - 905-477-4867
Divine Liturgy 8:45 am Sunday

The Eparchy of SS. Cyril and Methodius of Slovaks of the Byzantine Rite in Canada

223 Carlton Road
Unionville, Ontario, Canada L3R 3M2
Tel.: 905-477-4867
Fax: 905-479-9629
Eparchial bishop: Most. Rev. John S. Pazak C.Ss.R.

Rímsko-katolícky kostol sv. Cyrila a Metoda

7187 2nd Ave. **Montreal, QC** H2A 3G8
(514) 721-1551

Catholic Church Protection of the Mother of God

464 Ritson Rd.S. **Oshawa, Ont.** L1H 5J9
Tel: 905-245-0629 Fr. Stephen Williams Adm.
email: holy.protection.byz@gmail.com

Slovenské veľvyslanectvo Slovak Embassy

50 Rideau Terrace, **Ottawa, Ont.** K1M 2A1
Tel.: (613) 749 4442 www.ottawa.mfa.sk

Honorary Consulate of the Slovak Republic

Montreal 22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux Quebec, H9B 1W3
T: 514 585 2496 F: 514 421 1583
E: Slovesx@slovesx.com
Honorary Consul Mr. Dezider Michaletz

Honorary Consulate of the Slovak Republic

649 Brooker Ridge
Newmarket, Ontario
L3X 1V7 Canada
Tel.: 647 290 - 9304
Fax: (905) 898 - 0166
Honorary Consul General Mr. Michael Martincek
E-mail :slovakconsulateto@gmail.com

Honorary Consulate of the Slovak Republic

424 Varsity Estates Place NW
Calgary, Alberta T3B3B9
Tel: 587-333-6831
Fax: 206-424-0205
email: richard@wolffi.com
Honorary Consul: Mr. Richard Wolffi

Centrum kultúry a dedičstva kanadských slovákov

12 Birch Ave. **Toronto**, Ont.
(416) 939 3111 http://www.slovak.com

Slovak Canadian Heritage Museum

Múzeum Slovenského Kanadského kultúrneho dedičstva
259 Traders Blvd. East , Unit 6
Mississauga, ON, L4Z 2E5
416-721-7652 slovakmuseum@gmail.com

Torontské slovenské divadlo

www.torontskeslovenskedivadlo.com
divadlo@torontskeslovenskedivadlo.com

Východna Slovak Dancers Toronto

Joan Becar, President 416 561 4520
Dusan Dorich 416 806 4420

Slovak Domovina Dancers, Windsor, Ont.

Irene Timko Director, 519-969-2899
e-mail: timko.irene@gmail.com

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Ottawe

oznamuje, že v termíne

1. decembra 2017 (piatok)

sa uskutočnia

VÝJAZDOVÉ KONZULÁRNE DNI V TORONTE

Miesto konania: Slovenský kostol Sv. Cyrila a Metoda (5255 Thornwood Drive, Mississauga)

Čas konania: 1. decembra 2017 od 09:00 – 20:00 hod.

Dojednanie termínu: V snahe minimalizovať čakacie lehoty si, prosím, dohodnite presný termín vopred – kontaktuje nás na andrea.dankaninova@mzv.sk alebo tel. č.: 613 749 4442 kl. 101.

Konzulárne úkony: podanie žiadosti o cestovný pas, osvedčenie o štátnom občianstve, výpis z registra trestov, zápis narodenia dieťaťa, sobášu alebo úmrtia, osvedčenie podpisu, kópie, prekladu.

Podrobnejšie informácie k jednotlivým konzulárnym úkonom:

I. AKO POŽIADAŤ O NOVÝ PAS?

Pokiaľ ste držiteľom aspoň jedného platného dokladu uvedeného nižšie, môžete si požiadať o nový cestovný pas SR: platného cestovného pasu SR - platného občianskeho preukazu SR - platného osvedčenia o štátnom občianstve SR* - platného potvrdenia o štátnom občianstve SR*

(*osvedčenie/potvrdenie o štátnom občianstve SR nesmie byť staršie ako 6 mesiacov odo dňa jeho vydania)

Všetkým žiadateľom (vrátane detí) o biometrický pas bude fotograficky zosnímaná tvár, žiadateľom starším ako 12 rokov aj odtlačky prstov a zosnímaný bude aj podpis na elektronický tablet. Viac informácií nájdete na: <https://www.mzv.sk/web/ottawa/cestovne-doklady>

II. OSVEDČENIE O ŠTÁTNOM OBČIANSTVE SR

Ak nemáte žiadny z vyššie uvedených dokladov k žiadosti o pas, je potrebné si najskôr požiadať o vydanie osvedčenia/potvrdenia o štátnom občianstve SR. Až po vydaní osvedčenia je možné podať žiadosť o vydanie cestovného pasu SR! Viac informácií nájdete na:

[tps://www.mzv.sk/web/ottawa/statne_obcianstvo/osvedcenie_o_statnom_obcianstve](https://www.mzv.sk/web/ottawa/statne_obcianstvo/osvedcenie_o_statnom_obcianstve)

III. ZÁPIS NARODENIA, SOBÁŠU, ÚMRTIA DO OSOBITNEJ MATRIKY MV SR

Podrobné informácie o postupe a požadovaných dokladoch nájdete na:

<https://www.mzv.sk/web/ottawa/konzularne-informacie/zapis-matricnej-udalosti>

IV. VÝPIS Z REGISTRA TRESTOV SR

Podrobné informácie o postupe a požadovaných dokladoch nájdete na:

<https://www.mzv.sk/web/ottawa/konzularne-informacie/vypis-z-registra-trestov>

* * *

Akkoľvek otázky spojené s výjazdovými konzulárnymi dňami a službami, ktoré v rámci nich ponúkame, nám môžete poslať emailom na emb.ottawa@mzv.sk.

Dôležité upozornenie:

Spolu s originálmi požadovaných dokladov, prosím, prineste so sebou aj ich KÓPIE. Na prijatie žiadostí je potrebné predložiť originály (napr. pas, občiansky preukaz, rodný list, sobášny list atď.) aj ich kópie. Poplatky spojené s podávaním žiadostí je možné uhradiť iba v hotovosti alebo certifikovaným šekom/money orderom.

Tešíme sa na stretnutie.

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky

50 Rideau Terrace

Ottawa, ON K1M 2A1

English translation on page 13

Slovak Domovina Dancers WINDSOR

Invite you to attend their

34th Annual

Harvest Festival

Dinner ~ Program ~ Dance

Oberačková zábava

Saturday, November 18, 2017

Cocktails at 6:00, Dinner at 7:00

St. Cyril Slovak Center 1520 Chandler at
Seminole Windsor, Ontario

TICKETS

Adults \$37.50/\$40 at the door Students (11-18 years) \$30/\$35
at the door Children (5-10 years old) \$15

Contact Irene Timko 519-969-2899; Marianna Beno 519-969-8149
Steve Vrablik 519-948-4979; or any member of Domovina

Please reserve tickets by November 10, 2017 Lots of Door
Prizes Hope to see you there!

REAL ESTATE PROPERTY TO BUY!

Looking for a cottage with a lakefront!

Maximum 3 hours drive from Toronto.

Reasonably priced! Call 416 831 9047

E-mail: benomasar@gmail.com

ZÁUJEM O KÚPU CHATY

Je záujem o kúpu chaty na jazere. Vzdialenosť od
Toronto - maximálne do 3 hodín jazdy autom.

Volajte : 416 - 831 9047

E-mail: benomasar@gmail.com

Tatrami, na 4. a 5. novembra, no pre veľký záujem sa na predstavenie nedostali.

Svadba zožala veľký úspech a preto sme sa rozhodli, že predstavenie zopakujeme tretíkrát s menším odstupom, teda, po Veľkej Noci 2018. Presný dátum vám oznámime včas.

Miesto vystúpenia plánujeme v hale pod kostolom Sv. Cyrila a Metoda v Mississauga.

Ďakujeme všetkým, ktorí ste na naše predstavenia prisli a veľkým potleskom odmenili tých, ktorí si to zaslúžili.

Ol'ga Turoková

Milí čitatelia,

touto cestou by sme sa chceli ospravedlniť tým, ktorí si ešte chceli zakúpiť lístky na naše predstavenia Svadba pod

Očakávanie plné napätia

Na jednej strane váh očakávanie plné napätia a na druhej už rozbalený darček, o ktorom sme v atmosfére tajomnosti premýšľali a predstavovali si, čo to asi bude. Veď tu a tam sa o darčeku pošepkáva a nám sa z akejsi nedefinovateľnej nervozity rozbúši srdce. Prekvapenie a následná radosť z darčeka môže prísť v hociktorom období roka. No rozhodne je to práve na Vianoce a vrchovitou mierou sa prejavuje hlavne u detí. Očakávanie „neznámeho“ im žiari na tvári, iskří v očiach a po obdarení, ako po výbuchu sopečnej lávy, zatienujú svojou radosťou celé svoje okolie. A čo my dospeljší? Hoci srdce sa nám dokáže rozbúšiť,

výbuch po obdarovaní už nebýva taký ohromujúci. Ale ak nájdeme aspoň zopár úprimných slov, dokážeme prejavit' svoju spokojnosť. Na čo sa teda zvlášť tešiť? Čo je vzácnejšie? Na očakávanie plné napätia alebo na darček rozbalený na stole? Aj jedno, aj druhé nás dokáže obohatiť, ak to dokážeme prijať. Na „očakávanie“ sa zvyčajne zabúda, ale dar nám zostáva a pripomína tie šťastné chvíle. No netreba zabúdať ani na to, že „očakávanie“ dokáže rozsvietiť nielen detské oči, ale aj tie dospelé. A ich jas je podpisom akoby za zvlášť príjemnou epizódou života.

K. Belanová, Slovensko

ŠTYRIA, NIE TRAJA

Ekumenizmus krvi nie je len fenomén súčasnosti, vyskytuje sa takmer vo všetkých totalitných režimoch. Lübeckí mučeníci sú toho dôkazom.

V severonemeckom prístavnom meste Lübeck sa 25. júna 2011 konalo blahorečenie troch katolíckych kňazov, mučeníkov nacistického režimu. Išlo o Johanna Prasseka, Paula Eduara Müllera a Hermanna Langa. Tých spolu s evanjelickým pastorm Karlom Friedrichom Stellbrinkom popravili nemeckí nacisti 10. novembra 1943 v hamburskom väzení Holstenglacis. Medzi jednotlivými popravami neprešli ani tri minúty. Podľa očitých svedkov sa na popravisť krv týchto štyroch Božích služobníkov doslova navzájom zmiešala. Toto zapôsobilo na súčasníkov ako symbol ekumenickej povahy svedectva a mučeníctva.

Všetci traja katolícki kňazi pôsobili v Kostole Ježišovho Srdca v Lübecku. J. Prassek (*1911) bol kaplánom,

pomáhal chorým poľským robotníkom a počas bombardovania s nasadením vlastného života zachraňoval životy druhých. Jeho kázne priťahovali nielen veriacych, ale aj agentov gestapa, ktorí homílie interpretovali ako útok proti ideológii Tretej ríše. Peter E. Müller bol Prassekov rovesník, za kňaza ho vysvätili len tri roky pred popravou. Počas tohto krátkeho obdobia sa v rámci lübeckej Farnosti Ježišovho Srdca veľmi intenzívne venoval mládeži – na jeho výlety chodilo viac mladých ako na akcie Hitlerjugendu. Otvorene kritizoval režim, masové vraždy, eutanáziu a nacistickú

represívnu náboženskú politiku. Od oboch spolubratov o rok mladší H. Lange bol vysvätený za kňaza rok pred začiatkom vojny. Bol to intelektuál, ktorá sa vo Farnosti Ježišovho Srdca staral o pastoračiu mládeže. Bol otvoreným oponentom režimu a vojny.

Všetci traja mladí kňazi sa priatelili s evanjelickým pastorm Karlom Friedrichom Stellbrinkom, pôsobiacim tiež v Lübecku. Vymieňali si informácie a myšlienky a spoločne rozoberali a šírili najmä kázne münsterského biskupa,

kardinála bl. grófa Clemensa Augusta von Galen.

Činnosť týchto štyroch duchovných neušla agentom gestapa a postupne ich zatkli: Stellbrinka 7. apríla 1942, Prassek 18. mája, Lang 15. júna a Müllera 22. júna. Okrem nich zatkli ešte ďalších 18 katolíckych laikov. O rok neskôr, 22. a 23. júna 1943, sa uskutočnil súdny proces, ktorý sa stal známy ako Lübecký kresťanský proces. Štyroch duchovných tzv. ľudový súd odsúdil na trest smrti, ostatní dostali dlhé tresty odňatia slobody.

Všetci štyria na smrť odsúdená Boží služobníci napísali

niekoľko listov z väzenia. Všetci očakávali smrť s pokojom v srdci, bez nenávisti k svojim katom. H. Lange v liste z 25. júla 1943 píše o ekumenických dôsledkoch utrpenia, ktoré spolu so svojimi katolíckimi spolubratmi prežíval so svojimi „luteranskými bratmi“, a to ešte pred zatýkaním a uväznením: „Spoločné utrpenie posledných rokov prinieslo zblížovanie dvoch cirkví. Väzenie katolíckeho a protestantského duchovenstva je symbolom ich spoločného utrpenia a zblížovania.“

Hoci v júni 2011 blahorečili len troch katolíckych kňazov, pretože evanjelická cirkev nepozná prax blahorečenia, pastor Stellbrink sa počas obrady s úctou pripomenul. Ba čo viac, hamburský arcibiskup Werner Thissen vyzval: „Nehovor nikdy traja, povedz štyria lübeckí mučeníci. Patria k sebe, hoci boli rôzneho vyznania. Ich spoločná smrť nás zaväzuje k čoraz väčšej spolupráci medzi konfesiami.“ -bp- VOX.sk

Keď na Veľkom Lome hrala Ďatelinka

Už od roku 1806 si obyvatelia Veľkého Lomu druhú októbrovú nedeľu pripomínajú posviacku evanjelického kostola, ľudovo to volajú „hostina“. Tento rok táto slávnosť bola spojená so stretnutím rodákov a potomkov Veľkého Lomu. Bol prekrásny jesenný slnečný deň. Príroda hrala tisícimi farbami a dedina vítala svojich vzácných hostí do kostola na služby božie, zvonením zvonov z Lomianskej veže. Toto stretnutie sa vyznačovalo ešte veľmi veľkou zvláštnosťou – udalosťou, čo ešte viac ako inokedy pritiahlo rodákov navštíviť túto utajenú ako keby na konci sveta dedinku. Rodák Paľo Križan, ktorý

prežil svojich 18 rokov života na Veľkom Lome, teraz žije 25 rokov v Kanade, napísal knihu – „Takí sme boli“. A tak celý program dňa 15.10.2017 sa začal odvíjať od 9,30 hod., kedy slávnostné služby božie umocnili atmosféru naplneným kostolom obyvateľmi a rodákmi Veľkého Lomu a čo viac, väčšina prítomných prišli oblečení v pravých lomianskych krojoch. Pani farárka Jana Šťastná zvýraznila vývoj farnosti od roku 1806 ako i skutočnosť, že Paľo Križan napriek vzdialenosti a časovej odstupnosti vytvoril pre obec knihu, tak dôležitú z hľadiska histórie a zachovania ľudových tradícií pre ďalšiu generáciu. **Pokračovanie na strane 5**

Povolanie: UDAVAČ

My Slováci sme v tej našej republike pre ostatný svet akýmsi vzorom ľudskosti, ľudomilnosti, dobroty a hlavne odpúšťania.

Pred približne dvoma dekadami sme však takí neboli. Hneď však, ako toto naše dnešné Slovensko vzniklo, nás niekto presvedčil, že je veľmi škaredé a nekresťanské myslieť na pomstu bárs ani pre tých, ktorí nás iba prednedávnom udávali, pri vyšetrovaní mučili a ponižovali. Skrátka, že treba, hoci nie zo srdca, ale predsa odpustiť. Bolo to niečo, špecificky pre nás Slovákov, nové, ale ten ktosi mal profesionálne napísané prejavy, a tak sme mu na to sadli. Ako muchy na mucholapku.

Po čase sa nám začali otvárať zalepené oči, a zrazu sme zbadali, že veľa z toho bol klam, že nám ktosi rozprával pekné slová iba preto, aby sme jemu podobným nestruhli jednu - takú tú od ruky. Aj bez dlhého špekulovania sme zistili, že medový špagát nám popod nos preťahujú udavači, vyšetrovatelia, ktorí mali ešte zakrvavené ruky a kádroníci, pred ktorými sa triasli tisícky ustarostených ľudí.

Po prečítaní článku Mira Majerníka v blogu PRAVDY "Povolanie: Udavač" som sa rozhodol uviesť niektoré jeho riadky a taktiež prepožičať si od neho nadpis k mojej úvahe.

Majerník predvídavo ...

Určite mi bude niekto oponovať, že takéto povolanie neexistuje, ale ono je a bolo od nepamäti, len sa nevyslovovalo nahlas. V poslednom čase, keď sa naša demokracia vraj posilňuje, ľudí, ktorí v ňom našli zaľúbenie, pribúda. Netreba ho študovať, len treba mať na

to povahu s hrošou kožou. Toto hanlivé „povolanie“ sa v svetových dejinách vyskytuje od prvých počiatkov ľudskej civilizácie. Jeho nositeľmi sú ľudia, ktorí sa neštítia nijakej podlosti. Ľudia slúžiaci tejto profesii, čestnými ľuďmi zatracovanej, určitou časťou ľudskej populácie ospevovanou, neraz potrebnej pre naplnenie mocenských, ekonomických, ale aj iných nečestných ambícií politikov, mocných oligarchov, ľudí bez akýchkoľvek morálnych a ľudských zábran, idú aj cez mŕtvolu, len aby si splnili svoj

sen potopenia svojich oponentov a získania nadvlády nad ostatnými. Udavači si svoje prostriedky k dosiahnutiu cieľa nevyberajú. Morálka a česť pre nich neznamena nič, zrada a podraz sú ich pracovnou metódou. Nedbajú na to, že svojím prospechom zničia existenciu iných. Predstava, že takíto ľudia stále žijú v našej spoločnosti a kedykoľvek na nás môžu zaútočiť svojimi

nečestnými metódami, umlčať nás, zničiť naše životy, len aby dosiahli svoj cieľ, vyvoláva u bežných občanov hrôzu...

Majerník akoby jemne upozorňuje a vystriha. Má otvorené oči a zreteľne vidí, kto sa pohybuje po červenom koberci v dnešnej spoločnosti, koho v nej tolerujeme a pred kým privierame oči. Jeho záverečné slová naháňajú aj trocha strach... Ak sa pozrieme, ako sa Slováci

nechali hneď po vzniku súčasnej republiky „ututlať“, núti nás zamyslieť sa, či sa netreba zahanbiť a s hanbou si sadnúť kdesi do kúta. Uvedomil si v podstate niekto, že podľa Amnesty International jedna z najdrastickejších organizácií v bývalom východnom bloku, ktorá denne naháňala tisícom ľudí „husaciu kožu“ z jej najšpinavšieho udávania a

brutality, bola v bývalom Československu Štátna tajná bezpečnosť - ŠtB? Veď aj tí, čo trpeli za fašizmu, napríklad v koncentračných táboroch či v rukách Gestapa, tvrdili, že radšej by boli tam, ako v rukách ŠtB. (Vid' spomienky jedného z vrcholných ekonómov- Eugena Loebľa, politického pozorovateľa Arnošta Kraussa alebo prognostika Ivana Mikolajeva). Takže tí, ktorí prešli peklom, akoby jednoliato oznamovali, že v prenesení nebol žiaden rozdiel medzi tými najobávanejšími, a to nemeckým

Gestapom, ruskou KGB a československou ŠtB. Jedno z nemeckých prísloví hovorí, že špinavší ako prašivý pes je už len udavač. Je zvláštne, že je to príslovie z Nemecka, ktoré malo v minulosti priveľké množstvo udavačov. Niečo podobné malo i Rumunsko a, pravdaže, Rusko.

Natíska sa prisilná otázka, ktorou sa hlbšie zaoberal rakúsky filozof Hans N. Jelinek, a to čo je asi v ľudskom ponímaní horšie - či „zlo“, ktoré reprezentoval kat alebo udavač. Ten prvý ukončí život v okamihu. No udavač bezcharakterne a nespočetne mnohokrát falošne udá a obviní nielen jedného človeka, ale s ním „namočí“ toľko nevinných, koľko sa mu podarí. Navyše mu za to prináleží finančný bonus a napokon stúpanie po kariérnych schodoch.

Tí so špinavými rukami ŠtB presvedčali národ pri vzniku súčasnej, novej Slovenskej republiky o láske a odpúšťaní, o milosrdenstve a zabudnutí. Bolo to vopred naplánované divadlo, ktoré sa rýchlo chytalo starých slovenských kresťanských tradícií a presvedčenia. A národ sa tešil, národ odpúšťal a národ aj na silné odporúčanie i oči privieral. Gestapo, KGB, ŠtB... Akoby ich jedna mater mala.

Ivan Petrikovič

Keď na Veľkom Lome...

Pokračovanie zostrany 4

Po skončení služieb božích a spoločnom fotení pred kostolom, sprievod asi 130 ľudí sa vydal do družstevného klubu. A hneď prvé prekvapenie, rodák Paľko Tupa sprostredkoval prítomnosť legendárnej muziky zpod Poľany – „Datelinku“, pod vedením Ondreja Molotu, ktorá otvorila srdcia prítomným hraním a spievaním tých najkrajších ľudových slovenských piesní nielen z Podpoľania ale aj Veľkého Lomu. Svoje umenie už šíria 45 rokov doma i v zahraničí. Pred vstupom do družstevného klubu nás vítajú oblečené ženy v lomianskych krojoch, tak ako to robia slovenské národy tým najvzácnnejším čo majú – „chlebom a soľou“. Kultúrne – spoločenské posedenie zahájila starostka

obce Anna Gregorová. Po nej sa prihovril autor knihy „Takí sme boli“ Paľo Križan. Všetko čo povedal bolo ako má rád svoje rodisko, ľudovú kultúru, tradície (páračky, priadky, svadbu, žatvu). Napriek dlhému odlúčeniu nezabudol na svojich rodákov a preto sa podujal sprístupniť a zvečniť túto jeho rodnú dedinku v podobe knihy aby sme na našich predkov nezabudli a aby sme hlavne uchovali ich duševné a kultúrne dedičstvo. Vyvrcholením tohto pamätného stretnutia bol krst knihy, ktorý vykonala najstaršia žijúca obyvateľka Veľkého Lomu, 90 ročná Zuzana Valentová, poklepaním knihy podkovou pre šťastie autora.

Po občerstvení vznikla príjemná atmosféra, kedy Datelinka spolu so ženami oblečenými v krojoch začali spievať a tancovať. Bol to zlatý klinec programu. Boli to práve tie ženy, ktoré Paľkovi najviac pomohli pri písaní a zbieraní materiálov, niektoré už viac ako 80 ročné. On ich volá „moje zlaté ženičky“. Spolu so mnou boli pozvaní aj ďalší starostovi so susedných dedín, a to zo Suchého Brezova, z Brusníka a zo Senného. Ako som sa ja zo vzdialenej Tureckej pri Banskej Bystrici dostal na toto neobyčajné milé stretnutie potomkov a rodákov z Veľkého Lomu. Paľko Križan nám objednal noviny z

Kanady – Kanadský Slovák, ktoré nám dodnes každý rok predpláca. Neskoršie začal o nás do týchto novín písať články o tom, že každoročne organizujeme Majstrovstvá Slovenska a Európy vo varení a jedení bryndzových halušiek, tohto roku to bol 23. ročník. V roku 2013 sprostredkoval účasť súboru Domovina z Windsoru Kanada. V tomto roku sprostredkoval účasť detského ľudového tanečného súboru Rozmarín z Windsoru. Stojí za to sa zamyslieť nad týmito názvami. Je chválihodné, že v ďalekej Kanade udržiavajú tradície z úcty k našim predkom a ich deti vychovávajú v tomto

duchu. Všetko robia s nadšením vo svojom voľnom čase, celý ich pobyt si hradili z vlastných prostriedkov okrem podpory Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Som veľmi rád, že ma Paľko pozval na toto krásne podujatie. Spoznal som nový kút nášho krásneho Slovenska, nových ľudí, cítil som sa ako doma. Tento príspevok som sa rozhodol napísať, aby som poukázal, že láska a úcta k našim tradíciám a úcta k predkom žije nielen u nás, ale aj za morom, vďaka týmto ľuďom. Teším sa, kedy Vás opäť, milí kanadsko - slovenskí Slováci opäť privítame na Slovensku a osobitne v Tureckej. Vďaka Vám. Je to výzva aj pre nás starostov, či robíme všetko a všade pre udržiavanie tradícií a či pestujeme dostatočnú lásku u mladých aby mali vrelý vzťah k histórii, k udržiavaniu tradícií svojej rodnej vlasti.

Ivan Janovec
starosta obce Turecká

ZÁSIELKY NA SLOVENSKO
PARCELS TO SLOVAKIA
(details on page 16)

POLIMEX

Bratia Biesovci dávajú organom srdce aj dušu

Denník Pravda prináša seriál Úspešní Slováci. Prinášame príbeh o ľuďoch, ktorí sú vo svojej oblasti výnimoční. Aj keď nemusia ísť o mimoriadne známe osobnosti. Aktuálny príbeh je o bratskej dvojici Gabrielovi a Jánovi Biesovcoch z Hranovnice v okrese Poprad, ktorí vyrábajú aj opravujú organy. Nástroje, ktorým vdýchli život, rozdávať radosť ľuďom v kostoloch na východnom a strednom Slovensku.

Vyrobiť hudobný nástroj je hotový kumšt. Záleží nielen na jeho vzhľade, ale najmä na obsahu či duši. V tomto prípade na zvuku, ktorý hudobný nástroj vydáva. Zladiť estetiku a účel do jedného celku, to je už rozprávanie o umení. Inak sa nedá nazvať ani práca, ktorej sa už roky venujú bratia Biesovci a ich zamestnanci a kamaráti v Dielni Bies v Hranovnici. Vdychujú život organom. Navyše nevyrábajú len organy, ale aj každú súčiastku do tohto hudobného nástroja. Rodáci z Malého Slavkova pri Kežmarku sa ešte pred rokmi usadili s rodičmi v Poprade. Ešte kým sa vydal novou cestou, v kamarátovej firme skúsil s jedným z kolegov popri opravách organov jeden aj vyrobiť. Dokončiť ho spolu nestihli, Gabriel – už s pomocou staršieho brata – tak urobil až v novej firme. Bol to malý prenosný organ, ktorý dodnes vedú vo svojich štatistikách

Biesovci so synovcom Stanislavom Rusnákom, ktorý sa naučil vyrábať organové píšťaly.

ako opus (organ) číslo jeden. Ako so spolumajiteľmi novozaloženej firmy sa vtedy s bratmi zahrala aj šťastena. „Hoci naše skúsenosti s výrobou organov boli takmer nulové, dostali sme ponuku na postavenie 26-registrového, teda veľkého organu do kostola v Košiciach. Považovali sme to za veľkú výzvu. Dodnes neviem, ako sa nám ho postaviť podarilo, nerobili sme podľa žiadneho návodu, asi nás pri práci viedlo niečo ako Duch Svätý. Po roku a pol bol organ dokončený,“ zdôrazňuje Gabriel Bies.

Píšťaly na nový organ ešte vo

vlastnej réžii vyrobiť nedokázali, vyrobil ich naozajstný majster svojho remesla Ján Kubát z Čiech. Skutočným testom nového nástroja mala byť jeho kolaudácia, na ktorej sa zhodou okolností zúčastnil aj naslovovzatý expert, ktorým bol organológ Kráľovohradeckej diecézy Václav Uhlíř. O organe bratov Biesovcov sa dozvedel počas dovolenky vo Vysokých Tatrách. Počas kolaudácie prácu Gabriela a Jána Biesa pochválil a o organe povedal, že je vynikajúci na to, že v ich prípade je to len opus číslo dva. Organ sa prvýkrát rozozvučal v košickom kos-

tole v auguste 2007, o mesiac neskôr ho slávnostne požehnali. Kocky boli hodené. Biesovci sa s novým elánom, chuťou a energiou mohli pustiť do stavby ďalších organov.

Majster Kubát však Biesovcom ponúkol, že niekoho pre nich rád na výrobu píšťal vycvičí. Na šiestom, siedmom, ôsmom a deviatom organe bol už aj podpis synovca bratskej dvojice. Píšťaly, no ešte stále v Čechách, už vyrobil Stano. Po skončení výučby u majstra Kubáta sa vrátil domov, bratia ho prijali za spolumajiteľa

firmy a odvtedy vyrába píšťaly na nové organy on. Veľa práce i času im zaberie finalizácia diela. Priestor, kde vo firme nový organ skladajú, je vysoký okolo desať metrov. To preto, lebo niektoré organy vyrastú až do takejto výšky. Nový organ v tomto priestore zložia, naladia a vyskúšajú. Keď je všetko v poriadku, rozoberú ho do poslednej súčiastky a odvezú na miesto, kde bude svojím zvukom robiť radosť ľuďom. A tam celý proces zopakujú. Musia ho nanovo postaviť a naladiť. Okrem Košíc majú organy od Biesovcov aj v Lemešianoch, Gánovciach, Poprade-Veľkej, Sabinove, Stropkove, Matejovciach nad Hornádom, Oravskom Veselom, Ondavských Matiašovciach a ďalších obciach. Jeden pribudol aj v Haliči pri Lučenci, nie však v kostole, ale v čerstvo zreštaurovanom zámku.

Dáva táto práca Biesovcom zmysel? Mladší z bratov hovorí, že určite a kým okolnosti nebudú proti, budú v nej pokračovať. „Som vďačný, že vytvárame hodnoty, že ich máme vytvárať pre toho, kde a s kým,“ podčiarkuje. Výstavba organov ho podľa jeho vlastných slov nielen naplňa, ale v ňom samom pestuje aj pocit pokory. (krátené)

Štefan Rimaj
PRAVDA

Maďari si pripomenuli revolúciu z roku 1956

Ľudia zo Západu síce obdivovali maďarskú revolúciu z roku 1956, no nechápali ju, povedal predseda maďarskej vlády Viktor Orbán.

Maďari si 23. októbra pripomenuli 61. výročie vypuknutia maďarskej revolúcie z roku 1956. Tú krvavo potlačila sovietska armáda, pričom zahynulo takmer 3000 ľudí, 12.000 ďalších utrpelo zranenia a približne 200 000 utieklo na Západ. Táto revolúcia bola jedným z najradikálnejších protikomunistických vystúpení v strednej a východnej Európe. Po ňom nasledovalo obdobie teroru a represíí, ktorých vrcholom bola 16. júna 1958 poprava premiéra Imreho Nagya. Celkovo popravili po revolúcii 224 osôb.

V Budapešti na Kossuthovom námestí za účasti prezidenta

Tváre bojovníkov...

Jánosa Ádera vztýčili štátnu vlajku, potom ju spustili na pol žrde, informovala agentúra MTI. Nad hlavné schodisko

parlamentu vyvesili maďarskú a smútočnú čiernu vlajku.

K stene Domu teroru občania

a tváre vrahov...

kládli sviečky na pamiatku obetí revolúcie. Áder na budapeštianskom cintoríne Rákoskerezstúr položil veniec

k hrobu popraveného Imreho Nagya - predsedu vlády revolúcie 1956.

Svadba

Keď som bol ešte malý chlapec, bol som na svadbe, na ktorej si moja mama pri odobierke nevesty od rodičov utierala zaslzené oči. A neviem prečo, no dojalo to aj mňa. To bola moja jediná spomienka na obraz klasickej a snád' i tradičnej slovenskej svadby.

Táto spomienka vo mne skrsla pred vystúpením "Svadba pod Tatrami", ktoré sa konalo 4. a 5. novembra 2017 v hale evanjelického kostola sv. Pavla v Toronte.

Už týždeň pred ohláseným termínom mali organizátori tú najlepšiu reklamu, keď oznámili, že na obidva dni sú vstupenky už vypredané. Pre usporiadateľov a hercov nemôže byť krajší pocit ako z takto prejaveneho záujmu o ich činnosť. Dokáže ich vybičovať k lepším výkonom, no tiež vyvolať chvenie z očakávania. Veď išlo o amatérov, ktorých najväčším tromfom bola láska a oduševnenie predviesť vystúpenie, ktoré poteší divákov.

Dedinská svadba

Návštevníci podujatia sa na dedinskú svadbu aj náležite pristrojili. Niektorých bolo vidieť v kompletných slovenských ľudových krojoch, iní mali na sebe iba jeho časť. To vytváralo ešte pred samotným vystúpením výnimočnú atmosféru a podčiarklo radosť z očakávania. Veď s podobnou témou doteraz nikto neprišiel.

Kto mal prehľad o ľudových krojoch účinkujúcich, mohol si všimnúť, že neboli z jednej špecifickej oblasti, ale ako namaľovaná lúka plná poľných kvetov vytvárali okúzľujúci farebný nádych predstavenia.

Podobnú paletu vytvárali aj vystupujúci. Od reverenda - farára, cez folklórnych tanečníkov, malé deti, perfektne zladených sprievodcov programu až po vystupujúce obecenstvo. Publikum spievalo spolu s účinkujúcimi a vyšlo to! Bolo to spontánne, nikto neditigoval ani nepovzbudzoval, ale snád' väčšina divákov sa počas výstupov zapájala do spevu s účinkujúcimi za strhujúceho hudobného sprievodu.

Vystúpenie sa končilo s opakovaným

potleskom a spokojní diváci sa vzájomne delili o umelecký zážitok.

Od myšlienky k činu

Pani Katarína Kozáková mala ideu. Takú myšlienku, ktorá sa zrodí a zostáva zarytá v mysli a potom by mal byť už len krôčik k činu. Krôčiky sa zmenili na kroky a bolo ich veľa. Spojila organizujúci Klub Martina Rázusa v ontárijskom Toronte so spoločnosťou M. R. Štefánika a Slovensko-Kanadským Múzeom Kultúrneho Dedičstva a zostávalo ešte nájsť niekoho, kto napíše scenár, vystúpenie zrežiuje a pustí sa do mravčej práce s vďačnými a nádejnými hercami.

A batoh vecí okolo...

Týždeň pred spomínaním vystúpením sa na jednom slovenskom stretnutí o ňom už hovorilo. A prišla aj zmienka o tom, že réžiu robí Oľga Turoková, čo bude zárukou kvality. Jednoduché, krátke a výstižne vysvetlenie. Lebo niekto má talent na šport, iný na maľovanie a ďalší má réžiu v srdci. Podarilo sa to aj tentokrát, aj keď iste s batohom plným prekážok Ale Oľga Turoková to zvládla.

Preto jej, ako i pani Kozákovej, všetkým vystupujúcim, ale aj každému, kto priložil čo i len prst k tomuto podujatiu, patrí veľký rešpekt. A poklona...

jb

(Foto na strane 8)

Tam, kde leží Slovensko...

Žijem v zahraničí zatiaľ iba relatívne krátku dobu. Asi preto som si ešte nezvykla na to, že ľudia netušia, kde moja domovina leží. Samozrejme, že viem, že Slovensko nepatrí medzi tie najznámejšie štáty našej planéty. Na druhej strane od Európanov by som očakávala trochu väčšiu znalosť ich kontinentu. Lenže tušíme vôbec my – Slováci kde to naše Slovensko je?

Neviem ako je to v iných krajinách sveta, ale tu - v Taliansku si všimam jednu vec. Slovenky a Slováci tu majú jednu spoločnú črtu. Prvú vec, ktorú zahodia pred hranicami Talianska je príslušnosť ku Slovensku. Ako prvé keď sem prídu, zabudnú, kde leží Slovensko. Keď cestujem domov, na Slovensko, stretávam ich. Cestujú so mnou. Ženy ako ja. Sú tu vydaté. Spokojné. Zdanlivo sme na tom rovnako. Keď sa ich pýtam na Slovensko, často krát už iba lámovou a chabou slovenčinou a s hanbou v hlase hovoria: „Nie, ja nie som Slovenka. Ja som sa tam iba narodila, teraz žijem tu, tu je môj domov“. Nechcú aby ich niekto spájal so Slovenskom. Slovensko je hanbou ich života a je zjavné, že moje otázky ich iritujú. Neželajú si, aby niekto vedel odkiaľ prišli a kde sú ich korene. Ich reakcie ma zarážajú. Volám ich "Slováci čo nevedia kde je Slovensko". Lenže takých je veľa aj doma, na Slovensku. Slovákovi, čo sa hanbia za to kým sú.

Hovorím o ľuďoch ktorí sa snažia vymazať čo sa zmažeť nedá. O ľuďoch, ktorí ľutujú odkiaľ sú a kým sú. Ktorí

ľutujú, že sú alebo raz boli Slovákmi. Lenže keď vymažeme svoje korene, čo nám ostane?

Môžete zmeniť občianstvo, môžete zmeniť priateľov a môžete zmeniť aj všetky svoje zvyky a život. To všetko sa dá. Ale môžete skutočne vymazať to čo vás formovalo? To kým ste boli?

Osobne, nech budem kdekoľvek, nikdy nezabudnem na chuť presladených žuvačiek Pedro a na Matelka. Prečo by som aj mala? Iba vďaka Slovensku ich poznám. Iba vďaka mojej krajine si vážim čo mám. Prečo by som sa za to mala hanbiť. Že Slovensko nie je tak „IN“ ako iné krajiny? Samozrejme že nie je, keď ani samotný Slovák si ho nevážia.

Krajinu kde sa narodíme si vybrať nemôžeme. Čo už ale našim rozhodnutím je, je postoj k nej. A žiaľ je len málo Slovákovi vo svete (a aj doma), ktorí sa ku svojej krajine

hlásia. A ešte menej tých, ktorí sa k nej hlásia hrdo či so spokojnosťou v hlase. Ale všetci, ktorí to robia si zaslúžia moju (a aj vašu) hlbokú úctu.

Zaslúžia si ju aj preto, lebo viem, že to čo robia nemusí byť vždy ľahké. Najmä v zahraničí. Sama viem, že ide o istý začarovaný kruh. Málokto tuší kde naša krajina je (čo podľa mňa je dôsledkom našej hry na schovávačku so svetom). Nespočetne veľa krát musím odznova dookola vysvetľovať odkiaľ to vlastne som. Pravdou je, že aj tak to mnohí nepochopia.

Keď rezignujem a poviem, že som z mesta blízko Viedne (Bratislava), povedia: „Aha, Rakúšanka!“, keď poviem, že z bývalého Československa, povedia: „Aha, Češka!“. Ale ja predsa nie som ani jedno ani druhé! Moja drahá zem je samostatná. Lenže o jej existencii mnohí ani netušia. Tak často krát hovorím, že

môj domov je tam, kde leží Slovensko.

Sú Slováci patrioti? Patriotizmus je postoj, ktorému sa človek učí. Učí sa to od rodičov, v škole, z masmédií. Ale učíme sa mi byť patriotmi? Mňa to naučil môj vlastný život. Moja mama ma vychovala v duchu hesla „sed' v kúte, najdou ťe“. Životný cieľ je nevzbudiť žiaden rozruch. Len ticho, skromne a pokojne.

V takomto prostredí sa rev patriotizmu môže iba ťažko ozývať. Osobne si myslím, že prehnaná skromnosť je nepriateľ patriotizmu. Keď sa vraciam v mysli do školských lavíc, tiež si nespomínam, že by niektorí z mojich učiteľov povedal: „Toto sú Tatry. Buď na ne hrdá! Sú tvojím dedičstvom.“ Alebo že by sa v literatúre písalo „Hviezdoslav - Slovák je najväčším básnikom všetkých dôb.“ Nie! Iba byť ticho, skromne, poko-

jne.

Mnoho národov pokladá svojich básnikov, spisovateľov za najväčších. Taliani nedajú dopustiť na Danteho a jeho Božskú komédiu. Jeho diela študujú povinne na škole 3 roky! Každý tu očakáva, že tú knihu poznáte, že ste ju čítali. Keď poviem, že som ju nečítala, tvária sa veľmi urazene a pohoršene. Ako si to môžem vôbec dovoliť? Koľká to nevzdalanosť! Premýšľam či sa aj mňa nejaká dotkne, že oni nečítali Bottovu Žltú ľaliu.

Skromnosť je vlastnosť, ktorá nás definuje. Je nám vlastná. Je to cenná vlastnosť. Egoistický svet sa ju potrebuje naučiť. Ale my sa zas potrebujeme naučiť, že svet nás je hoden a my sme hodný sveta. My, Slováci.

Stačí sa započúvať do našej hymny „To Slovensko naše, dosiaľ tvrdo spalo. Ale blesky hromy, vzbudzujú ho k tomu, aby sa prebralo...“ Možno by to preberanie sa z letargie mohlo byť rýchlejšie. Svet sa krúti každú minútu. V tom svete iba ten, kto si je vedomí vlastnej ceny, má svoju hodnotu. Iba ten kto vlastní kultúrne bohatstvo, môže niečím prispieť. Iba ten kto je hrdý na svoju krajinu, ju môže ďalej reprezentovať.

Slovensko má čo ponúknuť. Má svoje krásy. Svoje poklady. Zaslúži si, aby o ňom iní vedeli. Ale to preň môžeme urobiť iba my sami. My – Slováci, ktorí sú si vedomí vlastnej hodnoty. Slováci, ktorí vedia, kde leží Slovensko. (krátené)

Evka Cucurachi

It was amazing!

When I was first approached with the idea of being in a play, I was excited. I was a little bit worried when I found out that I had to speak in Slovak... I wanted so much for my performance to be authentic. Being a second generation Slovak Canadian, I find that when I speak, it's not as good as I hope it could be some times. I can understand everything, but when it comes to responding, it's a little bit difficult for me. I try to get by!

We have been practicing since early July, and when I went away for the summer, everybody was so patient for my return. Having good and genuine people who really have faith in my ability to act only made me more determined to push through and stay 100% committed to the play.

I was surprised when I saw so many Slovaks that I didn't recognize who were helping out with the whole production. It made my heart so warm knowing that there are more of us out there in this country!

My experience has been wonderful. Being a part of this play was amazing! We all as a group had so much fun getting to know each other and having a goal to collectively finish what we had started! Our practices consisted of singing, dancing and being absolutely goofy in the best of ways. There was nothing but laughs and happiness. Nixio was a great partner to work with, along with the rest of the team.

I was so lucky to have my mom act as my actual mother (Maria Vacval) in the play, and to have my babka (Magda Vacval) take part in the production as well. Olinka Turok is such an influential lady to work with! She is strong and capable of making one feel rewarded and confident. I truly do thank everyone who helped out with this production, and I'm so grateful to have been able to be a

part of it. I have learned how to throw a traditional Slovak wedding, and how much dedication it takes to make something like this happen. I'm so thankful for

everyone who supported and came out to join us on this wonderful experience. *Ďakujeme vám ešte raz a dúfam že sa takto uvidíme aj v budúcnosti.!*

Nikki Vacval
Mississauga, Ontario
Photo: **Ladislav Kozak**

Sts. Cyril & Methodius Parish

TORONTO

Christmas Bazaar

Sunday, November 26

After 9:00 a.m. mass until 1:00 p.m.

ALLAN SNELLING
Compelling Counsel

VLADO HAJTOL, Lawyer / Advokát
Toronto, Ottawa

W: 613-270-8600
C: 613-304-3607

vhajtol@compellingcounsel.com.
Wills and Estates- Závety a dedičské konania
Real Estate Law | Nehnuteľnosti
www.compellingcounsel.com

EDUARD MRACKA, CPA, CGA
CHARTERED PROFESSIONAL
ACCOUNTANT

- Business (Corporate) Tax and Advisory Services
- Personal Tax and Tax Planning Services
- Preparation of Financial Statements (Notice to Reader)
- Full Cycle Bookkeeping Services
- Payroll Services
- Government remittances including HST returns

Phone: 647-884-4034 Email: emracka@yahoo.com

Bloor Kipling DENTISTRY

3843 Bloor St. West
Toronto, ON
(416) 239 4393

Dr. John M.
Kovalcik
BloorKiplingDentistry.com

Pod vianočný
stromček
Kanadského
Slováka 2017

Under the
Chistmas Tree
Fund 2017

Belak Nicholas	North York	100
CSL-Br #23	Welland	500
Jedlovsky Melita & Andy	Waterloo	25
Stofko Eva	Kitchener	50
Vacval Magda	Mississaga	25
Kazik Erika	Etobicoke	25
Kacur Anne	Milton	25
Sulan Marie & Daniel	Oakville	25
Desousa Anne	Kitchener	25
Bohuznáma	Brampton	25
Gonda Josephine	Peterborough	25
Turcek Jarka	Mississauga	25
Ujc Stefania	Toronto	100
Dr Likavcan Elena & Metod	Gatineau	100
Lukac Edith	Richmond Hill	100
Martinec Margaret & Joseph	Etobicoke	100
Dr Rose Norbert	Toronto	100
Baz Rudolf	Toronto	100
Juricek Serafin	Mississauga	20
Uhrinek Michal	Toronto	25
Radvansky Joe	Mississauga	20
CSL - Br # 7	Mississauga	500

Thank
You!

Walking in the sky in Bratislava

Those courageous enough can try walking a narrow window board around the SNP bridge's UFO restaurant at a height of 82 metres

Bratislava will soon have a new adrenaline attraction. The Skywalk will be a walk on the 70-cm wide window board around the UFO restaurant on the SNP Bridge. The technology is already installed and the pre-sale of tickets will start later this year. The attraction itself will be officially launched in April. The price of a Skywalk ticket has not yet been revealed.

Bratislava will be the only city in Europe offering such an attraction apart from Tallin, Estonia. On a clear day, those courageous enough to take the Skywalk will be able to see as far as 100 kilometres and enjoy a 360-degree vista encompassing three neighbouring countries – Slovakia, Austria and Hungary. "We believe that this attraction will help bring more tourists to Bratislava," said Lukáš Borocký, executive director of the regional destination management organisation, Bratislava Region Tourism.

Before taking the Skywalk, the walkers will get special red overalls. They will be attached to a one-cm thick steel rope mounted to the outer side of the UFO restaurant with two safe-

guarding systems. Accompanied by a professional guide, they will walk around the UFO restaurant from the outer side, explained Henrich Bartovič, the creator of the project. At three check-points the walkers can try to lean over the edge of the board that is 82 metres above the ground or sit down on it. One walk will last approximately 15 minutes so that there is time to take pictures of the person doing it.

The limits set for access will be weight, the maximum weight allowed will be 130 kg, as well as height, up to 2 metres. Children will be allowed to participate but only those 140 cm or taller. It will be within the power of the guides to refuse to take a client on the Skywalk if they have the suspicion that a client is drunk, for example.

The Skywalk is part of the Adrenaline Bratislava project. In addition, there will be an aircable enabling people to get directly down from the UFO restaurant to the UFO beach. It will be put into operation in the summer.

Adrenaline Bratislava is costing €40,000 and was co-financed from the subsidy scheme of Bratislava Region Tourism. It contributed more than €17,000.

Jana Liptáková

Kým nás kalendár neprítlačí

Po tomto vydaní novín (číslo 22) nasleduje ešte jedno "cezročné" a po ňom už vianočné.

Sme dvojtýždenník, a preto sa treba pozrieť do kalendára dvakrát, aby sme sa ubezpečili, že Vianoce sú už blízko. Vaše vianočné želania, pozdravy a žičenia nám, prosím, oznámte poš-

tou, e-mailom alebo telefonicky čím skôr, aby sme ich mohli pripraviť do tlače.

Nudné popoludnie na zámku lorda Charlesa Nortona. Lord Charles sa obracia na svojho sluhu Jamesa. "James, prichystaj guľovnicu, pôjdeme k rieke na ryby." "Vaše lordstvo, nebolo by lepšie zobrať na ryby namiesto guľovnice nejaké udice?" "Si ty ale idiot James. Ty si skutočne myslíš, že keď na nejakého rybára namierim udicu, že mi dá rybu?"

Krčmár sa pýta jednej ženy:
- Prečo váš muž nechodí do krčmy?
- Pred týždňom zomrel.
- No, ešte že tak. Ja som si myslel, že sa hnevá.

"Dúfam, že si si nepomyslela nič zlého, keď som sa vrátil ráno s monoklom?"
"Ale kdeže, keď si sa vrátil, ešte si ho nemal!"

Legendárna herečka s neodolateľným apealom Marlene Dietrichová po návrate do Európy vyčítala fotografovi:
- Kedysi ste mi robili lepšie fotografie! Fotograf skromne poznamenal:
- Nezabúdajte madame, že vtedy som bol o tridsať rokov mladší.

"Drahá, nevyjdeme si na kratšiu romantickú prechádzku?"
"Doparoma, to si si to pivo nemohol kúpiť cestou domov?"

Píše sa rok 1985. Dvaja chlapci idú po Červenom námestí a zrazu sa pred

nimi otvorí kanál, z ktorého vystrčí hlavu starý vysušený dedko a pýta sa: "Chlapci, už sa skončila vojna?" Chlapci si z neho vystrelia: "Nie, ešte nie." Dedo si smutne vzdychne: "Do frasa aj s tým Napoleonom." a zalezie späť.

Idú dvaja policajti na obchôdzke, keď tu jeden hovorí: "Aha, mŕtvy vták!" Druhý policajt si zacloní rukou oči, pozrie hore a hovorí: "Kde?"

- **Počuj, Jano, ty radšej nikam** necestuj! Bol si v Číne, dostal si tam veľkú bitku, dodnes neviem začo?
- Ja som len toľko povedal, že tento mŕ nie je až taký veľký, ako som si myslel!
- A začo ťa zmastili v Japonsku?
- No, ja som sa len v reštaurácii opýtal, či Hirošima je druh suši.
- A čo v Indii?
- Chcel som sa len dobre najesť, tak som sa opýtal kde tu môžem dostať šťavnatý biftek

Hádali sa deti policajtov, kto z nich má najsprostšieho otca: "Môj otec raz prešiel na červenú, potom zastavil a naparil si pokutu." "Môj otec si raz sadol do auta, a keď zistil že je opitý, odviezol sa na záchytku." "Môj otec raz išiel do TUZEXU, preskočil pult a požiadal o azyl."

Príde Janči do reštaurácie a hovorí:

- Jeden guláš, rožok a pivo!
Donesú mu to. Zie a chce ďalšie. Keď už zie asi 10 chce platiť a čašník sa ho pýta:
- Dobré, čo ste mali?
- Guláš, rožok, pivo, guláš, rožok, pivo, guláš, rožok, pivo, gu...
- Dobré, dobre, nie som hluchý.

"Drahá, vieš, aký je rozdiel medzi autobusom a taxíkom?"
"Nie."
"Tak pôjdeme autobusom."

Stretnú sa dve myši:
„Ty, predstav si, mám nového priateľa, tu mám jeho fotku.”
„Veď to je netopier!”
”No mňa presviedčal, že je pilot.”

- **Gejza, čo ti povedala** tá nová doktorka?
- Že mám arytmiu. Jožku, a ty vieš, že ja mám iba Áraňu?

Jeden pilot hovorí druhému:
- Povedz parašutistom, aby prestali vyskakovať. Ešte sme nevzlietli!

Príde žena na políciu a hovorí:
- Zabila som kohúta.
Policajt na to:
- Dobré, nič sa nestalo, spíšeme zápisnicu. Ako sa voláte?
- Kohútová...

Policajt šoférovi:
- Fúkajte!
- A kde vás bolí?

Novinári sa pýtajú sliepky, či je pravda, že zniesla sedem kilové vajce. Ona odpovedá, že áno. Tak sa jej pýtajú, aké má plány do budúcn. Ona odpovedá, že zniesť desať kilové vajce. Novinári spokojní s odpoveďou, utekajú za kohútom a pýtajú sa, či je pravda, že jedna z jeho sliepok, zniesla sedem kilové vajce. Odpovedá, že áno. Tak sa ho pýtajú, aké má plány do budúcn. On odpovedá, že rozbiť pštrosovi hubu.

Manžel vstal od stola a zamieril do kúpeľne. V tom momente spadli na miesto, kde sedel ťažké nástenné hodiny. Manželka len sucho podotkla: "Tie hodiny stále meškajú."

Mladý zajac stojí pred zrkadlom, čistí si tvár. Stará zajačica sa ho pýta:
- Vyrážky, vyrážky...?
- Nie, broky !

Stretli sa dvaja kamaráti, idú spolu a keď prechádzajú okolo reštaurácie, jeden z nich vytiahne peňaženku a začne si prezeráť jej obsah. "Prosím ťa, čo to robíš?", pýta sa ten druhý.
"Ále, pozerám sa, či mám chuť na víno."

TASS:
- Včera v Čiernom mori došlo k zrážke ľadovca s americkou ponorkou. Posádka ľadovca bola vyznamenaná Radom V. I. Lenina.

Space for
your
private
or
business
card
\$300
per year

Miesto
pre vašu
osobnú
či
firemnú
kartu
\$ 300-
za rok

James Steven Cimba, B.A., J.D.

BARRISTER & SOLICITOR

Certified Specialist - Civil Litigation

JAMES CIMBA PROFESSIONAL CORPORATION

25 Main Street W. , Suite 1615
Hamilton, Ontario L8P 1H1

Telephone (905) 522 1382 x223
Facsimile (905) 522 4369
E-mail jcimba@on.aibn.com

BLUE WATER MECHANICAL SERVICES INC.

PLUMBING - HEATING - BOILERS - DRAINS
BACK FLOW PREVENTERS - AIR CONDITIONING

Mike Marian Masar

MASTER PLUMBER

24 HOUR SERVICE

TEL.: (905) 469 1236 FAX: (905) 469 1174

2083 Seafare Drive, Oakville, Ontario, L6L 1P5
plumber@bwm-services.com
www.plumberservice.com

Car and Truck
Rentals / Sales

Available 24 hrs | 7 days a week

TOM BLEHO

Customer Service Representative

1510 Speers Road
Oakville, Ontario
L6L 2X7

Tel: 905-827-2243
Fax: 905-827-2368
E-Mail: sales@hojrentals.ca

Soundscape Studios
Music Lessons For
Children & Adults
Guitar Trumpet
Bass Trombone
Violin Tuba
Saxophone Keyboards
**Musical Entertainment
For Every Occasion By
Miro**
416 543 9171
mirol@sympatico.ca

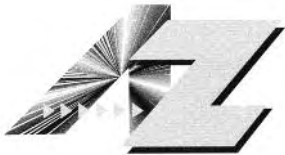
Cyril Dziak

Sales Representative

Bus: 519-74-1400
Fax: 519-741-5282
Cell: 519-497-9857
Toll Free: 1-800-275-8849

teamrealtykw.com

234 Frederick Street
Kitchener. ON N2H 2M8

A-Z Printers Ltd.

61 - 556 Edward Avenue
Richmond Hill, Ontario
L4C 9Y5
Tel.: (905) 780 - 8680
Fax: (905) 780 - 8682

Karol Andrassy

info@azprinters.com

UNLIMITED RENO INC.

Peter M.Jakabek

14 Princess of Wales Court
Toronto, Ontario, M9B 6H5
Te.: (416) 237 1570
Cell: (416) 571 7704
Fax: (416) 239 7984

FURNACES - AIR CONDITIONERS - VENTILATION
DUCTWORK - FIREPLACES - CHILLERS
COMMERCIAL COOLERS & FREEZERS
ALL HVAC/R SYSTEMS

Pavel Polakovič

(519) 743 7100
apservices@sympatico.ca
Kitchener, Ontario

Legendárny chatár žije pod Rysmi 40 rokov a stále je zaľúbený do hôr

K Chate pod Rysmi vedie najťažší tatranský turistický chodník, inak je úplne odrezaná od civilizácie. Celé desaťročia jej kraľuje Viktor Beránek a ani za taký dlhý čas sa mu nezunovala. Krásu horskej chaty prirovnáva k žene, ktorá často zostáva ukrytá. Miluje aj slobodu, ktorú mu dáva práca horského nosiča – vníma ju ako najkrajšiu a najprirodzenejšiu súčasť života.

Kto niekedy počul hovoriť chatára Viktora Beránka o jeho životných láskach, musí si sám Tatry zamilovať. Do hôr utiekol už v komunistických časoch a zostal tam dodnes. Už sa však neskryva pred režimom, dnes uniká pred ľudskou hlúposťou a chamtivosťou. Medzitým sa stal služobne najstarším chatárom, no duchom ostal stále mladý. Po zatvorení turistických chodníkov nám porozprával, prečo sú jeho osudom Rysy a Chata pod týmto tatranským vrcholom.

Zohrať parťáci ako z filmu Zima prišla tohto roku do Tatier dosť razantne, po babom lete koncom septembra doľukali silné vetry aj snehovú prikrývku. Okolie Popradského plesa je už úplne biele. Vládné tam ticho, priam vianočne sneží. „Príroda si to teraz uzavrela sama. Mohli by sme ísť hore, ale išli by sme

celý deň a borili by sme sa v snehu. Bez lyží sa tam teraz nedostanete,“ hovorí chatár jemne našľapujúc na sneh chodníčkom od Popradského Plesa s 50-kilovým nákladom na chrbte.

Prepadáva sa takmer pri každom treťom kroku. Mohutný vlčiak Roy, čo vyzerá skôr ako vlk, ho pokorne nasleduje. Spolu hrali (samých seba) aj v Barabášovom filme Sloboda pod nákladom. Hovorí, že je to jediný slobodný pes bez pána. Keď oddychuje chatár, oddychuje aj pes, vidieť, že sú zohratí parťáci.

„Hryzie?“ pýtajú sa turisti, čo sa zrazu vynoria oproti nám na zasneženom chodníčku. „Nekuše,“ odpovedá im chatár a hneď s úsmevom dodá: „on je ako ja, nerád sa hladká.“

Najlepšie miesto na čistenie hlavy „Mengusovská dolina je dosť široká, ale čím ste vyššie, dolinka je užšia a keď padá lavína, najviac to padá na chatu. Teraz je ale postavená do takého šípu, takže lavína by mala ponad ňu preletieť. Verím, že už nebudem musieť stavať chatu po piaty krát, ale zase je čo nosiť potom,“ zavtipkuje. Jeho láska k noseniu je nefalšovaná. Hovorí, že nadšenie a túžba po nosičskom remesle je to, čo ho fyzicky udržuje v kondícii a psychicky vyrovnáva.

„Ja som tam rád, hocikedy si tam vyjdem, prespím, vezmem si lyže, veď už je to dobre vysnežené, zalyžujem si,“ dodá úprimne.

Zastaviť ho môže jedine počasie. Niekedy šľape na chatu aj keď hlásia lavínové nebezpečie. Hoci je chata v zime pre turistov zatvorená, kontrolovať ju chodí aj v zime. „Potrebujem dostať hore plynový bombu, benzín do agregátu a dorobiť zopár vecí,“ povie.

Vrásky z neporiadnych turistov Vyčistenie hlavy vraj zafunguje vždy. Zlý náladu má jedine, ak si turisti po sebe neupracú. „Ľudia, ktorí prichádzajú do hôr z veľkých miest niekedy nemajú tú horskú kultúru.

Nevedia, že si majú odniesť odpadky so sebou, že majú byť potichu a nemajú behať mimo chodníku,“ začne. „Viete, ja keď prídem k moru, tiež sa hneď topím, to je jasné,“ zažartuje hneď.

Samozrejme, problémy nerobia všetci. „Keď prichádza rakúska alebo nemecká klientela, tí sú vždy vychovaní, pretože majú Alpy a žijú v takom prostredí. Už to len naučiť aj našich,“ vyslovil želanie. Zlepšilo sa aj vybavenie turistov, dbajú naň najmä Slováci. „Rozdiel medzi poľskými, českými a slovenskými turistami už začína byť výrazný. Stačia vám aj obyčajné mačky, paličky sú vám na nič,“ radí.

„V Čechách nie sú veľmi ľudia informovaní, ani v Poľsku či Maďarsku. Môžete mať tenisky, ale musíte mať gumené mačky s hrotmi,“ hovorí na margo zle vybavených turistov.

Česi, ktorí bývajú častým terčom posmechov, potom robia ešte ďalšiu chybu. „Plánujú si strašne dlhé prechody a neuvedomia si, že sedeli rok predtým v kancelárii,“ myslí si. Treba kráčať ako nosiči a užívať si to, dodáva. Z jeho úst je to viac než uveriteľné. Krátene)

Jana Kubisová
Aktuality

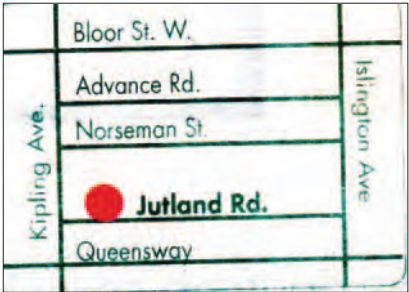
LAJČÁK: Puk je lepší ako zbraň

OSN schválila rezolúciu o Olympijskom prímerí. Ide o tradíciu, ktorá pochádza ešte z čias antických hier v Olympii. New York 13. novembra (TASR) - Organizácia spojených národov (OSN) prijala na pondelňajšom Valnom zhromaždení v New Yorku rezolúciu o Olympijskom prímerí počas blížiacich sa Zimných olympijských hier 2018 v kórejskom Pjongčangu. OSN vyzýva svet na pokoj zbraní sedem dní pred, počas a sedem dní po ZOH.

"Nie, samotný šport nedokáže zastaviť konflikt, alebo nastoliť mier. Verte však, že futbalová lopta, alebo puk sú lepšie nástroje na udržanie mieru ako zbrane," vyzval svet na prímerie podľa agentúry AP slovenský predseda Valného zhromaždenia OSN Miroslav Lajčák a dodal: "Šport môže byť univerzálny nástroj, ktorý môže podporovať mier a jednotu."

Olympijské prímerie je tradícia, ktorá pochádza ešte z čias antických hier v Olympii. Na prímerí sa zhodli grécke mestské štáty, ktoré medzi sebou inak neraz bojovali. V presne vymedzenom období pred začiatkom hier v Olympii a počas nich museli rešpektovať všeobecné prímerie. Takisto museli všetkým športovcom, ktorí išli súťažiť do Olympie, zaručiť bezpečný prechod cez vlastné územie. Ktorý štát to porušil, bol z účasti na hrách vylúčený.

Autor : TASREditor Kristína Benkovičová

**Už pred
Vianocami
všetko
na Vianoce**

FOOD DEPOT
14 Jutland Rd.,
Etobicoke

Go West...to Parndorf!

Does it make you feel better when your boss wears an original expensive and elegant designer label suit and you also wear a suit from the same label, bought in an outlet for half that price?

I have a strange feeling that any expat coming to Slovakia learns three words during her or his first week here: “ahoj” which means “hello” in Slovak, “ďakujem” which means “thank you”, and “Parndorf” which will soon mean everything to many of them, no matter where they come from. Parndorf is a big Austrian designer discount outlet, a half hour drive from Bratislava on the highway from Budapest to Vienna. It is also a sleepy Austrian village in the Burgenland region but somehow the outlet hijacked the name Parndorf so if you try to Google this word, you risk not learning about the village’s existence at all.

I must admit I’m not a big fan of shopping in general and I wonder why people prefer spending hours in the artificial climate of a shopping centre between palms and rhododendrons that look so out of place in their pots between escalators and coffee shops; it’s enough to make you wonder why nobody proposes a law that makes abusing plants a criminal offense. Some of my fellow Romanians employed by multinational ITC companies in Bratislava already know about Parndorf when they relocate to Bratislava and, guess what, I know at least one case when one of the first weekends in the new country was spent in....Parndorf, to see the miracle with their own eyes!!

A few years ago, I tried to call people to different outdoor activities (including a

barbecue) three weekends in a row only to be told they were not available because they had planned a pilgrimage to the Burgenland based Mecca of shopping. To avoid ending up as a social outcast I decided to join them for once.

To my utter surprise, many items were not cheaper than in shops along Vienna’s Mariahilferstrasse (the legendary place every Czechoslovak, Hungarian or even Pole dreamed about while building the socialist paradise in their countries, and which, for many, was the first stop of their first trip to West after the barbed wire was removed from the border 28 years ago). And some were not even cheaper than in Bratislava. I must admit that the variety of labels is greater but with the exception of the two

discount “seasons”, end of summer and after Christmas period, I don’t have the feeling that it makes too much economic sense for an Eastern European to go shopping there.

On the way back from my first “trip” (that believe it or not lasted a whole day) the “devil’s advocate” took hold of me and I couldn’t stop myself from launching a debate on the topic of designer labels especially when it comes to formal clothes. Usually they are overpriced because they are supposed to show your status and make you feel exclusive, or so their marketing campaigns say. What happens to this whole idea of status and exclusivity when you buy them in discount outlets, you and another five people in your office? Does it make you feel

better when your boss wears an original expensive and elegant designer label suit and you also wear a suit from the same label, bought in Parndorf for half that price? He wears it to show that he can afford it and usually colleagues and business partners know that he can afford it while in your case, the boss knows how much you make and won’t be impressed by your suit. As for your fellow co-workers, well, they know the old good trick of shopping in Parndorf. I personally doubt that buying a design label suit on sales increases somebody’s self-confidence...but dear fashion and protocol experts, please feel free to express your opinion on this topic.

What struck me as a sad reality was this feeling of uniformity. Before 1989, we all Central and Eastern Europeans hated being forced to wear all sorts of uniforms from the first day of kindergarten until the last day working on the assembly line before retirement. The lack of quality fabrics and the limited offer of apparel made people look the same, wearing cheap blouses, skirts and trousers. Now 28 years later, we voluntarily all wear the same models and labels, making it look like we are wearing a sort of uniform.

Disclaimer: I own one pair of running shoes and a T-shirt bought there for a total of €47 from what I thought was an unknown label...until I saw Andy Murray’s face on a poster wearing it.

Anca Dragu
is a journalist with Radio Slovakia International, which is available in Bratislava in English on 98.9 FM at 6:30pm and 8:30pm and at www.rsi.sk. The opinions expressed in this blog are her own.

Bratislava has starred in several films playing Vienna, Sarajevo or New York

A tour will show which parts of Bratislava have served as film locations

The scene from the film Wilsonov in which Bratislava, the then-Wilsonov prepares for signing an agreement about joining the city with the USA. (Source: PubRes)
Did you know that one of Bratislava’s fountains was built exclusively for a film

or that the scene of bloodshed and a frantic manhunt in Vienna in the blockbuster Peacemaker was actually shot in Bratislava? All this information and much more will be divulged by guide Ivor Švihran during a tour called Film Locations in Bratislava on November 12. He has prepared it in cooperation with the Slovak Film Institute for the occasion of The International Film Festival Bratislava.

“Film Bratislava actually has three dimensions,” said Ivor Švihran. “These dimensions include Czech-Slovak and Slovak movies that were shot in Bratislava, foreign films shot here but in which Bratislava ‘played’ different cities, and films located in Bratislava but which were shot elsewhere.”

The most well-known foreign movie filmed in Bratislava is probably Peacemaker with George Clooney and Nicole Kidman in the leading roles. It was shot in 1996 at several locations in the Slovak capital but Bratislava always played a different town – Vienna or war-torn Sarajevo.

Other films shot in Bratislava include, for example, Dragonheart from 1996, Eragon from 2006 and Uprising. For the latter, a complete Warsaw ghetto set was

built at the place where Eurovea now stands. Additionally, Kull the Conqueror was shot at Devín castle.

The bizarre category of films whose plots take place in Bratislava but were shot elsewhere include the Bond movie, The Living Daylights from 1987 filmed in Vienna, Derailed from 2002 with Jean-Claude Van Damme as the main character, filmed in Sofia as well as the B-hor-

ror film Hostel, from 2005, filmed in the Czech Republic.

The first of three 3-hour tours will be simultaneously translated into English. It will start at 9:00 in front of the Kino Mladost’ cinema on Hviezdoslavovo Square. The fee is voluntary and booking is recommended.

Sts. Cyril & Methodius Parish

Christmas Bazaar

Sunday, November 26

After 9:00 a.m. mass until 1:00 p.m.

The Embassy of the Slovak Republic in Ottawa
wishes to inform that
CONSULAR DAYS IN TORONTO
will take place on
December 1, 2017 (Friday)

Place: Sts.Cyril and Methodius Parish (5255 Thornwood Drive, Mississauga)

Time: December 1, 2017, 9.00 am - 8.00 pm

Appointments: To help you minimize waiting times, please contact the Embassy of Slovakia in Ottawa at andrea.dankaninova@mzv.sk or 613 749 4442 ext. 101 and set up the appointment in advance.

Consular services: submission of applications for **Slovak passport or certificates of Slovak citizenship, criminal record check, registration of birth, marriage or death, authentication of signature, copy or translation.**

Further information on particular consular services:

I. SLOVAK PASSPORT

If you are a holder of one of documents below, you can apply for Slovak passport:

Valid Slovak Passport - Valid Slovak ID - Valid certificate of Slovak citizenship* - Valid confirmation of Slovak citizenship*

(*Certificate/confirmation of Slovak citizenship should not be older than 6 months from the date of issue).

In order to obtain a new biometric Slovak national passport a picture will have to be taken of all applicants (including children). Fingerprints and electronic signature will also be taken of all applicants older than 12 years. More information at:

<https://www.mzv.sk/web/ottawa/cestovne-doklady>

II. CERTIFICATE OF SLOVAK CITIZENSHIP

If you do not have any of the above mentioned documents you **MUST** first apply for a certificate/confirmation of Slovak citizenship. **Only after receiving this certificate/confirmation, you can apply for a new Slovak passport.** More information at: https://www.mzv.sk/web/ottawa/statne_obcianstvo/osvedcenie_o_statnom_obcianstve

III. REGISTER OF BIRTH, MARIAGE, DEATH WITH THE SLOVAK REGISTRAR OFFICE

Please, find detailed information at:

<https://www.mzv.sk/web/ottawa/konzularne-informacie/zapis-matricnej-udalosti>

IV. CRIMINAL RECORD CHECK

Please, find detailed information at:<https://www.mzv.sk/web/ottawa/konzularne-informacie/vypis-z-registra-trestov>

***
All questions related to the consular days and the services offered, please, send us to emb.ottawa@mzv.sk.

Important Notice:

We kindly remind you that two sets of documents are needed to accept the applications - originals as well as copies. Therefore, please, bring the originals of the required documents (for example passport, ID, birth or marriage certificate etc.) and their copies. The fees associated with the required consular services can be paid only cash or by certified cheque/money order.

We look forward to meeting you.

Embassy of the Slovak Republic
50 Rideau Terrace
Ottawa ON, K1M 2A1

Russian chess legend Karpov to attend Bratislava's Xmas tournament

He promised to play a game against the winner of Bratislava's chess tournament

Russian chess legend Anatoly Karpov was the guest of the Jenewein Chess tournament in Bratislava in 2008.(Source: TASR)

Russian chess grandmaster Anatoly Karpov will come to Bratislava in mid-December to attend a

Christmas chess tournament that will be held as part of the city's Christmas markets. Speaker of Parliament Andrej Danko (Slovak National Party/SNS) announced the visit after meeting Karpov in Moscow on November 13.

"I'm looking forward to organising a Christmas [chess] tournament to go with this year's Christmas markets in Bratislava," said Danko as cited by the TASR newswire. "I would like to ... re-establish the chess tradition in Slovakia, as following the revolution in 1989 some Slovaks not only stopped learning Russian, they also

stopped playing chess completely."

The chess champion, who is currently serving as vice-chairman of the committee for the State Duma's international relations, at a private meeting with Danko later in the afternoon, promised to play a game against the winner of Bratislava's chess tournament.

**www.
bdsh.ca**

Slovaks will train helicopter pilots from around the world

Slovak Training Academy ceremonially opened in Košice

The Slovak Training Academy (STA), a training centre for helicopter pilots from all over the world, was ceremonially opened at Košice Airport on October 30. Behind the project are the Slovak company MSM Group and the Czech firm European Air Services. There are currently 16 helicopters available at the centre, including a legendary American Sikorsky UH-60 Black Hawk helicopter. The plan is to acquire three more such aircraft.

Košice's training academy will be Europe's only civilian operator of this type of helicopter. "Our intention is to train 70 pilots

per year," said STA director Juraj Lauš as cited by the TASR newswire. "We'll partly train foreign clients - military, civilian, emergency units - a wide range." The MSM Group plans to invest more than \$25 million in this project.

"I expect that within one year we should hire around 100 people," said MSM Group managing director Marian Goga. "We see great synergy in cooperation with Košice Airport and the Faculty of Aeronautics at the Košice Technical University." Prime Minister Robert Fico, who attended the opening ceremony, welcomed the investment and highlighted the company's activ-

ities in terms of reviving arms production in Slovakia.

"I'm even more delighted that they've come up with projects with incredibly high added value, and this training centre is an excellent example of it," said Fico. "I'd very much like similar investments of strategic importance with such high added value to appear here in Košice and in the surroundings more often."

The STA is set to be put in operation as of December. The first client who has ordered training from the centre comes from the USA.

The Slovak Defence Ministry has not joined the project yet.

The Slovak Air Force is currently undergoing a modernisation process. This summer the first

two of nine Black Hawk helicopters purchased from the United States arrived in Slovakia.

Ex-minister allegedly hires a contract killer

The spokesperson of the Bratislava Regional Court, Pavol Adamčiak, announced on Thursday that the ex-Minister of the Economy (2002-05) and former co-owner of the private TV channel Markiza would be remanded in custody awaiting trial.

Pavol Rusko was taken into custody in order to prevent him from potentially influencing witnesses. Both the defendant and prosecutor filed an appeal against Thursday's decision, with the latter demanding a different form of custody

- 'in view of the risk of flight'.

On Monday (October 23), the sme.sk website broke the news that Pavol Rusko had been arrested by the police on suspicion of hiring a contract killer to murder his former business associate Sylvia Volzová via the criminal underworld back in 1997. The case is being investigated by the National Crime Agency.

It has been alleged that the investigation was initiated based on a criminal complaint lodged by former Banská Bystrica crime boss Mikuláš Černák, who is currently serving a life sentence for other murders.

There is no evidence at this stage that could corroborate the notion that crime boss Mikuláš Černák, currently serving a life sentence and facing murder charges, told the police that former TV Markiza owner identified due to legal reasons only as Pavol R. allegedly ordered the murder of his erstwhile business associate Sylvia Volzova back in 1997, said Police Corps President Tibor Gašpar in Banská Bystrica on Thursday. He spoke in response to media reports suggesting that the police had been notified about the plans to murder Volzová - plans, which if they existed, were not actually carried out - in 2014 at the latest.

At Thursday's press conference, the Police Corps President emphasised that every time Černák informed the police that he was ready to testify and help shed light on a certain criminal case, a number of police investigators always met him, each working with his testimony on their individual cases. "If he made any statement about that [plans to murder Volzová], it was only that he had information about serious criminal activity at best, at the time committed by an active and important constitutional official, but he never gave details of the name or post, and never spoke about the potential victim," said Gašpar.

"These types of statements are extremely harmful. Let's refrain from attacking the law enforcement bodies - if we do that, we'll have no chance of administering justice," said Interior Minister Robert Kaliňák.

Court denies custody of child to Muslim father over Christmas period

The verdict of Trenčín Regional Court cites the Convention on the Rights of the Child but the argument based on religious belief surprises experts.

She comes from Partizánske and like so many other Slovak women she left to work in the UK several years ago. Apart from finding a job there, she also found a partner who is from Turkey and had a child with him. Three years ago, she returned to Slovakia after experiencing problems with the relationship and this has resulted in disputes concerning the child.

Surprisingly, the Regional Court in Trenčín has recently granted the mother the right to have her daughter every Christmas, as well as at other times. It pointed to the fact that the father is an active Muslim who probably does not observe Christian holidays and so for him, unlike his ex-partner, the festive season merely equates to "common days".

"The minor, being brought up by her mother in Slovakia where celebrating Christmas is usual, would thus be deprived of this holiday," the three-member panel, Denis Vékony, Erika Zajacová and Mária Vrtochová, stated.

By doing so, the Regional Court overturned the verdict of the District Court which originally proposed that the child spend every other Christmas with the mother, a common practice within the legal system. The new decision suggests that each parent has a right to spend the Christmas holidays with their child. The courts have also started to consider religious belief when making such rulings, trainee barrister Filip Grznárik wrote on

the pravnelisty.sk website.

The court opinion could also be perceived as discrimination against the other parent, Jozef Tinka from the Council for Children's Rights of the Child Civic Association noted.

National values

"We must also take into consideration criteria such as the parents' religion and the right of a minor to an education focused on boosting respect towards the national values of their country of permanent residence," Grznárik opines. The court used such values in its argument. It pointed to the fact that the international Convention on the Rights of the Child says that education should be directed towards strengthening respect for human rights but also gives recognition to the individual's own culture, language and national values. In Slovakia, this means Christian traditions and holidays like Christmas.

"I would not take the issue of religion as the main issue when evaluating such a case," Tinka argues. "Moreover, Christmas is also a cultural tradition, celebrated by both Christians and non-Christians." He himself would rather consider the spirit in which the child is educated, their relationship with each parent and where he or she would prefer to be. Unlike the courts which commonly allocate children to one of the parents for a specific period of time, Tinka advocates shared custody, a model which is mostly used abroad. Then, parents have no fixed time or date when the child is meant to be with one of them. "This concept respects what is conven-

Muslims in Slovakia have a hard time seeing their children during Christmas, illustrative stock photo. (Source: Sme - Gabriel Kuchta)

ient for the child, not the parents," Tinka argues. "In everyday life, it is normal for a child to spend more time with one parent or the other, depending on the phases of life or with various activities."

Laywer Róbert Bános who specialises in family law quite likes the court's arguments. "I can imagine it functioning like this, and it would probably also pass before the Constitutional Court," he noted. But he was also startled by the argument over religious belief. "With older children, you must also consider that they have holidays during Christmas," Bános pointed out. "Fathers can better enjoy spending time with their children then."

Father only has access outside religious holidays

The verdict of the Trenčín Regional Court is quite unusual in the issue of cus-

tody of children belonging to mixed-faith couples, according to Tinka. However, he has encountered another, similarly surprising decision.

"The verdict said that the child cannot spend religious holidays with the father," Tinka says. "This makes no sense, however, as there are about 250 religious holidays during the year."

The system of assigning custody of a child after a divorce has been criticised by activists for a long time. The Sme daily recently pointed out that the courts tend to neglect the fathers' interests and some do not see their children for more than two years. The parents of around 9,000 children divorce in a single year in Slovakia alone.

Slovak Spectator

Drsné slová pápeža veriacim, kňazom aj biskupom: Omša nie je šou!

Pápež František napomenul v stredu veriacich, kňazov a biskupov, ktorí

robia svojimi mobilnými telefónmi fotografie počas omší.

Zdôraznil, že svoju pozornosť by mali namiesto toho zamerať na Boha, informuje agentúra Reuters. "Kňaz hovorí 'pozdvihnite svoje srdcia'. Nehovorí 'pozdvihnite svoje mobilné telefóny, aby ste fotili'," povedal František desaťtisícim ľuďom na svojej pravidelnej týždennej audiencii na Námestí sv. Petra.

Používanie mobilov počas omše označil pápež za "veľmi škaredé" a dodal: "Veľmi ma zarmúti, keď slúžim (omšu) tu, na námestí, alebo v bazilike a vidím toľko zdvihnutých mobilných telefónov. Nielen v rukách veriacich, ale aj niektorých kňazov a dokonca biskupov!"

"Omša nie je šou... takže pamätajte si, žiadne mobilné telefóny!" povedal za smiechu a potlesku z publika. František pravidelne vyzýva veriacich na väčšiu duchovnosť a kňazov a biskupov na väčšiu pokoru.

Krátko po svojom zvolení za pápeža v roku 2013 povedal, že mu spôsobuje bolesť, keď vidí kňazov jazdiacich na okázalých autách a bažiacich po najnovších smartfónoch.

Samotného pápeža vozia v jednoduchom modrom aute značky Ford Focus a nie je známe, že by od svojho zvolenia niekedy použil mobilný telefón na verejnosti, dodáva Reuters.

We invite you to publish your greetings in the Christmas 2017 Special issue of the Kanadský Slovák/ The Canadian Slovak, the only Slovak bi-weekly newspaper on the North American continent

INTERNATIONAL TRAVEL

Travel with confidence - Travel with us!

Your next vacation is waiting for you

Building memories, one vacation at the time... Call us today and let us help you with your next vacation planning.

We will help you build those memories with luxury and adventure cruises, romantic honeymoons packages, safaris, exotic island getaways and tours. Fulfill your travel dreams with your next trip.

Contact us today for our comprehensive and up-to-date specials so we can narrow your choices for your perfect vacation.

We are looking forward to making your next trip a memorable one, so **CONTACT US TODAY** and you can get packing!

Air Canada Rouge has introduced flights to Prague, Budapest, Kosice, etc.

Reminder: As of March 15, 2016 the eTA (Electronic Travel Authorization) is in effect for visitors to Canada.

Agatha Rondzik
416-922-7775

Julia
Rottko
905-
990-
0961

Tatiana Jantoška
416 - 626 - 9779

OUR ADDRESS : 600 SHERBOURNE ST. TORONTO SUITE 301 TORONTO ON M4X 1W4

(across the street of Sherbourne Subway Station) Very convenient location with subway access or parking behind the building

Please call us: (416)922-7775 or 1-877-922-8775 cell. (416)939-6118 or send an email to: agatha@intertravel.ca or intertravel@rogers.com Follow us of Facebook: www.facebook.com/intltravel website: www.intertravel.ca

TICO Registration # 50016556

**Prevoz
na Slovensko
VIAC AKO 20
ROKOV
SKÚSENOSTÍ**

PREVOZ NA SLOVENSKO za bezkonkurenčnú cenu

Ochotne Vám prevezieme v kontajneroch na Slovensko vaše autá, stroje, nábytok, či iné veci.

Sme tu pre Vás už 20 rokov.

ACCUSONIC Corp., Toronto - BS Acoustic,s.r.o., Slovensko
(905) 940 9820 e-mail: accusonic@rogers.com

Objednávka na predplatné/Subscription Form

1 rok \$75.00 do Kanady/1 Year \$75.00 in Canada

(\$100.00 do Spojených štátov/United States - \$100.00 ~ \$140.00 do iných krajín/Other countries - \$140.00)

Osobné predplatné na/Personal Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provincia/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Telefón/Telephone _____ E-mail _____

(Pre vnútornú korešpondenciu / For internal correspondence only)

Predplatné ako dar na/Gift Subscription • 1 rok/1 year • 2 roky/ 2 years • 3 roky/3 years

Meno/Name _____

Adresa/Address _____

Mesto/City _____ Provincia/Province _____ Poštový kód/Postal Code _____ Štát/Country _____

Prikladám sumu/ Enclosed is the sum of \$ _____ (Vystavte šek na Kanadský Slovák)/ (Cheque payable to The Canadian Slovak)

Pošlite na adresu/Mail to Kanadský Slovák, 259 Traders Blvd. East, Suite 6, Mississauga ON L4Z 2E5

**Travelling Outside of Ontario?
Have You Purchased Travel Insurance?**

Call us for the Best Rates

WINGLOBE
Enterprise Travel

1221 Yonge Street, Toronto
Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1800 825 7577
Monday - Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

HEART OF EUROPE HOLIDAYS

email:
blanka@premieregroup.com
dianab@premieregroup.com

IATA **tico.ca** **CLIA**
1810380

**28 Years of Honesty, Integrity
& Professional Service**

SOLD

**REAL ESTATE
HOMeward
BROKERAGE**

Luba Henderson
Broker
416 698-2090

Experience, Knowledge, Results you can count on!
E-mail: lubahenderson@sympatico.ca

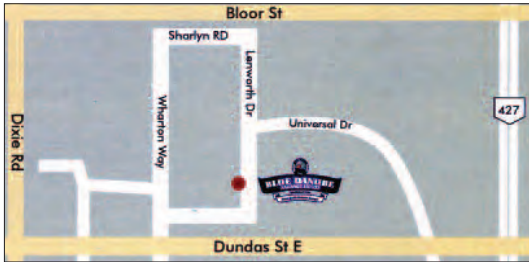
BLUE DANUBE SAUSAGE HOUSE
Established 1994
Finest Quality European Sausages

**FROM OUR FAMILY
TO YOURS**

Located just west of Toronto,
Blue Danube Sausage House is
the finest purveyor of hand-
made European charcuterie.

3090 Lenworth Drive
Mississauga,
ON L4X 2G1
Phone
(905) 624-9311

www.bdsh.ca

**In November and December the store will
be open Saturdays from 8am to 4pm.**

ZÁSIELKY NA SLOVENSKO

SEND A GIFT FOR CHRISTMAS

Send a parcel and have a chance to win a LOT
Premium Economy flight to Europe

POLIMEX

BY SEA: \$3/KG
plus delivery fee \$20

BY AIR: \$7/KG
plus delivery fee \$20

SERVICE AVAILABLE EVERYWHERE IN CANADA

OUR OFFICE LOCATIONS

TORONTO	MISSISSAUGA EAST	MISSISSAUGA WEST	BRAMPTON	HAMILTON
141 RONCESVALLES AVE TORONTO (416) 537-0000	3615 DIXIE RD. UNIT 11 MISSISSAUGA (905) 238-6683	3145 DUNDAS ST. WEST UNIT 6, MISSISSAUGA, (905) 820-8800	190 BOVAIRD DR. WEST UNIT 59, BRAMPTON (905) 451-0606	705 BARTON ST. EAST HAMILTON (905) 312-8200

Call 1-866-POLIMEX (765-4639) or visit WWW.POLIMEX.COM
email: info@polimex.com

**Golden Pheasant
WORLD - CLASS
SLOVAK BEER**

GOLDEN PHEASANT BEER
LCBO 536789
500 mL bottle

Zlatý Bažant
v predajniach LCBO